

Udruga Kurs - međunarodna promocija hrvatske knjige

Maja Vrančić

Udruga KURS

vemac@vip.hr

Sažetak

Udruga Kurs je po svom nastanku prvenstveno splitska udruga čiji su osnivači dugogodišnji aktivni promotori kulture i sudionici kvalitetnih programa.

Glavni projekti Udruge na kulturnom planu su povezivanje s međunarodnim organizacijama i multilateralna razmjena na svim područjima kulture i umjetnosti. Za sada je slijedom dobrih okolnosti težište rada na polju literature, iako je povezanost s organizacijama s kojima trenutno surađujemo jedna od garancija da će se ta suradnja proširiti i na druge vidove kulture.

Ciljevi našeg rada su što učestalije pojavljivanje na europskoj kulturnoj sceni, a to se između ostalog može postići stalnim angažmanom na „malim“ i „vaninstitucionalnim“ projektima, koje europska i svjetska scena odavno podupiru kao jedno od najvažnijih izvorišta kulturne svijesti građana.

Protekle tri godine rada Udruge, centralna težnja je bila logistička podrška umjetnicima i kulturnim djelatnicima u prezentaciji njihovih radova te povezivanje s drugim srodnim udrugama iz Europe i regije u kojoj djeluju.

Na poziv gđe. Alide Bremer, članice naše udruge, a u ime Ministarstva kulture RH organizirali smo 2007.godine pripremni, a već 2008.godine najveći međunarodni nastup hrvatske literature na sajmu u Leipzigu. Jedan od prioriteta koje smo tada postavili je bio i predstavljanje što većeg broja splitskih umjetnika.

Takvom strategijom nastavljamo i u sljedećim nastupima, pa već iste godine (2008.) na poziv austrijske organizacije „KulturKontakt“, na bečkom sajmu knjiga postavljamo samostalni štand i uspješnu izložbu mladih splitskih fotografa. 2009. godine pozvani smo ponovo na sajam u Leipzigu od strane direkcije sajma i S. Fischer fondacije, pa u sklopu hrvatskog nastupa stavljamo težište na predstavljanje dijela splitske kulturne scene, ali i Splita kao turističkog odredišta.

Zajedno s međunarodnom mrežom Traduki na sajmu knjiga u Leipzigu 2010.godine sudjelovali smo u organizaciji i prezentaciji regionalne suradnje za područje jugoistočne Europe. Na sajmu smo predstavili monografiju RIVA i postavili izložbu fotografija koju je posjetio veliki broj ljudi. Izložbu je otvorio hrvatski ambasador u Njemačkoj g. Miro Kovač.

Slijedeći želju da se književni život Splita poveže s europskim centrima knjige te da se u samom gradu na još jedan način oživi književna scena pokrenuli smo rezidencijalni program nazvan „Marko Marulić“. To je naš najznačajniji projekt koji ima za cilj razmjenu autora i prevoditelja – za početak iz zemalja srednje i jugoistočne Europe. Ovakvim projektom otvara se mogućnost da splitski autori gostuju u sličnim europskim rezidencijalnim programima s kojima smo povezani. Autori na rezidencijalnom programu, osim što rade na svojoj knjizi, također su u sklopu programa obvezni i predstaviti se splitskoj publici. Uključuju se u književni i kulturni život grada, organiziraju im se susreti s kolegama piscima i drugim umjetnicima. Jedna od obveza je da pri objavljivanju svog djela navedu organizaciju i grad koji su im jednim dijelom omogućili stvaranje. Objavljivanje pisanog zapisa o svom boravku u Splitu u svojim domicilnim medijima (jer pisci su uglavnom i novinari) kao i na našim stranicama ostavlja dugotrajan promotivni trag o Splitu.

Gost prve rezidencije je bila prevoditeljica i spisateljica Milena Selimi iz Albanije, a sljedeći gost je bio makedonski pisac Aleks Spasevski.

Grad Split i Odjel za kulturu su naš rezidencijalni program prepoznali i prihvatili kao važan kulturni projekt trudeći se da Split ostane značajna točka na kulturnoj mapi Europe.

Projekti koje bismo naveli kao dobar primjer, podrazumijevajući da je umrežavanje jedan od najboljih načina za postizanje kvalitetnih rezultata, su međunarodni skupovi održani u Gradskoj knjižnici Marka Marulića u Splitu.

U organizaciji naše udruge, a financirani i pokrenuti od strane TRADUKI-ja i švicarske zaklade Pro Helvetie, te u suradnji s direkcijom Leipzigerskog sajma knjiga i zakladom Robert Bosch, održala su se dva velika međunarodna književna susreta sa sudionicima iz Njemačke, Švicarske, Austrije, Rumunjske, Turske, Španjolske, Albanije, Bugarske, Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Makedonije i Hrvatske.

- **Seminar o dječjoj književnosti** bavio se temama poput suradnje i međukulturalne razmjene suvremene dječje književnosti u jugoistočnoj Europi i programima za poticanje prijevoda dječje književnosti. Sudionici seminara su bili mnogobrojni izdavači, autori i prevoditelji iz navedenih 16 zemalja.
- **Seminar za posrednike u književnosti i kulturi jugoistočne Europe** imao je za cilj razrađivanje programa regionalnog umrežavanja i kulturnih strategija mogućeg prodora književnosti jugoistočne Europe na druga tržišta.

Zanimljivo je da je jako malo hrvatskih dječjih izdavača prisutno na stranom tržištu, a dječja književnost malo se izvozi. Zato postoje sajmovi i razni susreti gdje se može uz našu pomoć napraviti strategija promocije. Nažalost, na prste možemo izbrojiti izdavače koji sudjeluju na poznatim međunarodnim sajmovima za djecu (Bologna, Sarajevo, Leipzig...). To su uglavnom izdavači iz Zagreba koji uz određenu financijsku pomoć od strane grada i Ministarstva kulture rade promociju svojih knjiga.

Smatramo da treba što prije doći do promjena ili barem napretka u sustavu, a prvenstveno mislimo na:

- edukaciju djece za čitanje i pri tome na povezivanje vrtića i škola s kulturnim institucijama u gradu
- komunikacija i razmjena informacija o događanjima između sudionika kulturnog života treba biti brža i učinkovitija
 - animacija publike
 - uključivanje medija
 - organiziranje tribina za djecu i mlade
- uključiti nastavnike hrvatskog jezika i knjižnice da uz pomoć izdavača unutar školskih ustanova organiziraju susrete s dječjim autorima i djecom, na principu čitanje – razgovor – pitanja - odgovori. Takav način omogućuje direktni kontakt pisca s djecom i obratno.